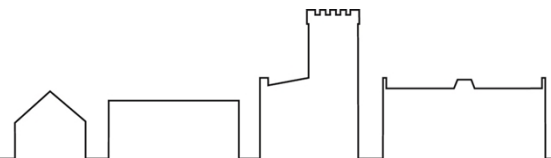

Nämndens verksamhetsplan 2024

Kultur- och fritidsnämnd

2024-01-25

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens ansvar och uppgifter	3
Nämndens utvecklingsområden.....	4
Mål.....	6
Hög kvalitet	6
Stor valfrihet	7
Hög attraktivitet	8
Hög effektivitet.....	10
Hållbar utveckling	11
Budget	11
Investeringar.....	14
Risker	15

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga, Prestationer och nyckeltal för kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2024 visar på riktningen framåt med fem mål. Verksamheten ska bedrivas med hög kvalitet för alla och med fokus på barn, ungdomar och äldre. Utvecklingsarbetet fokuserar kring att skapa trygga och välkomnande verksamheter som uppskattas av invånarna. Måluppfyllnaden bedöms huvudsakligen med de omdömen invånarna ger i undersökningar.

Verksamheten ska skapa förutsättningar för aktiviteter som attraherar, inspirerar och utgår från invånarnas efterfrågan. Föreningslivet har en central roll i detta och nämndens inriktning är att stötta med fokus på breddverksamhet. Måluppfyllelsen bedöms primärt utifrån aktivitetsutbud.

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter kommer att fortsätta arbetet med att främja barns, ungdomars och äldres hälsa. Genom att möjliggöra tillgången till spontanidrott och friluftsliv ska detta vidareutvecklas. Insatser ska göras genom uppsökande verksamhet inom läsfrämjande och kultur samt förebyggande arbete inom ramen för barn- och ungdomsstrategin i modellen SSPF (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid). Måluppfyllelsen bedöms utifrån invånarnas omdömen i undersökningar om förutsättningarna till fysisk aktivitet och genom Stockholmsenkäten.

Kultur- och fritidsnämnden strävar mot att vara en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Insatser och utbildningar både för ledarskap och medarbetarskap kommer genomföras. Måluppfyllelsen bedöms bland annat utifrån resultat i undersökningar av medarbetarengagemang, personalomsättning och sjukfrånvaro.

Verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt med högt deltagande. För att uppnå målet kommer verksamheten utveckla sin uppföljning av nyttjande av lokaler samt deltagande i aktiviteter. Måluppfyllelsen bedöms utifrån statistik av besök och nyttjande.

Kultur- och fritidsnämnden kommer att fortsätta arbetet med att minska påverkan på miljö och klimat genom att optimera energianvändning samt minska läckage av hälsovådliga ämnen.

För att uppnå dessa fem målområden kan nämndens utvecklingsarbete sammanfattas i utvecklingsområden. De handlar om att erbjuda kultur- och fritidsaktiviteter som är relevanta och aktuella i samtiden, att erbjuda tillgängliga aktiviteter i en trygg och välkomnande miljö, att uppmuntra och tillvarata föräldrars engagemang och att säkerställa ett effektivt nyttjande av verksamheternas utbud.

Kultur- och fritidsnämndens driftsbudget för 2024 är 116,6 miljoner kronor. Jämfört med 2023 är det en ökning med 12,8 miljoner kronor. Ökningen beror på ökade kapitalkostnader, pris- och löneökningar, investeringsutgifter såsom rivning och deponi samt att nämnden övertar ansvaret för uthyrning av skolornas idrottshallar. I samband med nytt budgetår gör förvaltningen en översyn av organisationen för att den fortsatt ska vara ändamålsenlig.

Investeringsbudgeten är 37,6 miljoner kronor varav ny servicebyggnad på Enebybergs IP är det mest omfattande projektet. Därtill planeras byten av konstgräsplaner, belysning, utveckling i anläggningar och inköp av inventarier.

Risker av väsentlig karaktär inom området innefattar inflation och löneökningar. Det finns viss osäkerhet om kostnader och intäkter för kommunens konstgräsplaner efter övertagandet från föreningar i april 2023. Ett övertagande av ansvaret för uthyrning av skolornas idrottshallar innebär viss risk på intäktssidan. Resultatet av ny upphandling av driften av inomhusbadet är en osäkerhet.

Nämndens ansvar och uppgifter

Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att främja kultur- och fritidsverksamhet i kommunen. Uppgiften innebär att samverka med och stödja de föreningar och organisationer som är verksamma i kommunen och som har en tydlig koppling till kultur och fritid. De centrala uppgifterna är:

- att vara huvudman för kommunens bibliotek, kulturskola, kultur- och programverksamhet,

- fritidsgårdsverksamhet och de kommunala verksamheterna i träffpunkt Enebyberg
- att fördela bidrag och stipendier till föreningar och andra lokala organisationer och aktörer
- att förvalta och ansvara för drift och skötsel av idrottsplatser och andra anläggningar inom nämndens ansvarsområde
- att ha beställaransvaret för kommunens badanläggningar
- att förvalta och låna ut kommunens konstverk

I kultur- och fritidsnämndens verksamhet ingår den centrala administrationen som ger stöd och service till nämnden och nämndens verksamheter. Nämnden ansvarar även för den seniorverksamhet och fritidsverksamhet inom LSS för barn och ungdomar som finns i träffpunkt Enebyberg. Genom ungt fokus ansvarar nämnden för kommunens preventiva och uppsökande arbete mot ungdomar. Nämndens verksamheter är, förutom ett folkbibliotek, frivilliga verksamheter för kommunen. Folkbiblioteket regleras i bibliotekslagen.

Verksamhet inom nämndens ansvarsområde riktar sig till alla kommuninvånare med särskilt fokus på barn, ungdomar och äldre.

Nämndens utvecklingsområden

Nämndens utvecklingsarbete, mål och uppdrag kommer bland annat att innebära ett fortsatt arbete med att:

Erbjuda kultur- och fritidsaktiviteter som är relevanta och aktuella i samtiden

Konkurrensen om barns och ungdomars tid är stor. Att vara relevant ställer krav på verksamheterna att vara lyhörda och flexibla. Många ungdomar vill vara spontana och inte binda upp sig till fasta aktiviteter, tider och platser.

Kulturskolan arbetar för att behålla och attrahera de äldre ungdomarna genom delaktighet, nya ämnen och kursformat. Åldersanpassat kursutbud och separerade åldersgrupper vid konsertframträdande ökar attraktiviteten för de äldre deltagarna liksom ett högre fokus på sociala aktiviteter. Unga ska känna att man utvecklas både som person och som utövare av ett ämne. Genom konceptet "Unga kreatörer" får deltagare från 16 år driva egna projekt, vara ledare, lära sig scenisk produktion och framträdanden samt agera bollplan och bli delaktiga i kulturskolans fortsatta utvecklingsarbete.

Idrottandet utanför det organiserade föreningslivet ökar. De möjligheter till friluftsliv och spontant idrottande som kultur- och fritidsnämnden erbjuder blir därmed allt viktigare. Här finns det anledning att se över möjligheterna att kunna erbjuda allmänheten en högre tillgång till kommunens idrottsanläggningar. Att erbjuda koncept som till exempel skridskodisco på fredagskvällar kan vara ett sätt att attrahera äldre ungdomar till spontan rörelse. Förutsättningarna till friluftsliv ska vidareutvecklas i enlighet med kommunens friluftsplän, antagen av kultur- och fritidsnämnden 2021.

Under hösten 2023 genomförde kultur- och fritidsnämndens verksamheter "Hype Festival" med speciellt fokus på flickor i tonåren. Ett av syftena var att genom dialog och enkät ta reda på vilka aktiviteter som målgruppen upplever som meningsfulla samt hur dessa bör vara utformade. Under 2024 kommer verksamheterna att försöka erbjuda målgruppen nya aktiviteter samt informera andra aktörer såsom föreningsliv om vad flickor i tonåren önskar.

För att kunna bejaka initiativ inom kulturområdet samt agera möjliggörare för ett rikt och varierat kulturutbud behöver kulturens förutsättningar förbättras. Här behövs en översyn av tekniken i bland annat Danderyds gymnasiums aula. En möjlighet kan även vara att utveckla partnerskap där kommunen stöttar föreningar och initiativ kring kulturutbud.

Biblioteksverksamheten finns idag spridd i fyra lokaler där stor del av tillgänglig personaltid åtgår till att bemanna öppethållande samt att ta hand om lokaler. Frågan bör analyseras om en attraktiv biblioteksverksamhet är en verksamhet på flera geografiska platser eller en verksamhet med fokus

på innehåll som kan erbjuda en ökad tillgång till aktiviteter och uppsökande verksamhet.

Erbjuda tillgängliga kultur- och fritidsaktiviteter i trygg och välkomnande miljö

Tillgänglighet kan innebära ett flertal saker. En tillgänglig verksamhet är dock alltid utformad på ett sådant sätt att så många som möjligt kan använda och ta del av den.

Kommunens idrotts- och fritidsanläggningar kommer under året att fokusera på att bereda ökad tillgång för den breda allmänheten till tider på planer och i hallar. För att locka, inte bara de redan idrottsaktiva, är det viktigt med skötsel och underhåll av utemiljöerna. Välkomnande miljöer skapar trivsel och främjar trygghet.

I överensstämmelse med Riksidrottsförbundets strategi 2025 fortsätter arbetet för att stötta föreningslivet i att kunna bredda verksamheterna på sätt som gör att fler kan vara aktiva längre i livet. Idrottsutövande ska även för barn och ungdomar kunna ske på en motionsnivå fri från träningshets. En översyn av de riktlinjer som styr föreningsbidrag samt fördelning av plan- och halltider bör genomföras.

Under året kommer ett arbete att bedrivas för utvecklade aktiviteter inom bland annat curling och fotboll i samarbete med parasporten och aktuella föreningar.

För att alla ungdomar ska känna sig trygga och välkomna till verksamheten fortsätter ungt fokus att arbeta med nolltolerans mot kränkande och grovt språkbruk. Ett främjande förhållningssätt har förebyggande effekter.

För att öka tillgängligheten har Danderyds bibliotek en uppsökande verksamhet på Demo. Här har ungdomsbibliotekarien tillsammans med ungdomar och fritidsledare byggt upp ett minibibliotek. Arbetet pågår för att göra Djursholms bibliotek mer attraktivt för ungdomar att besöka efter skolan. Efterfrågan på studieplatser är stor och biblioteket anpassar allt eftersom för att kunna svara upp mot behov och önskemål om att vara en trygg och välkomnande studiemiljö. För de äldre invånarna erbjuder och utvecklar biblioteket uppsökande verksamheter på äldreboenden samt Boken kommer där bibliotekarien kommer hem med böcker för de som inte kan ta sig till biblioteket. Bibliotekets arbete med att skapa aktiviteter för barn och ungdomar med funktionsnedsättningar fortsätter.

Kulturskolan fortsätter att utveckla och stärka positiva sociala sammanhang för deltagarna. Man ska känna sig sedd och välkommen. Det ska vara låga trösklar in i verksamheten där kursformat och prissättning möjliggör att våga prova. Ett skolnära utbud riktat mot 6-åringar ska utvecklas.

Digitaliseringen är en viktig möjliggörare för ökad tillgänglighet. Bevakning inom området fortgår för att hitta nya sätt att effektivisera samt att erbjuda förbättrad service. Arbetet under 2024 kommer främst att fokusera på att nyttja och utveckla fler delar i systemet för bokningar av de lokaler som kultur- och fritidsnämnden hyr ut externt. Detta för att möjliggöra ett högre nyttjande av kommunens lokaler.

Uppmuntra och tillvarata föräldrarnas engagemang

Föräldrarna är viktiga som möjliggörare och förebilder. Det är föräldrarna som kan visa och uppmuntrar barn att prova fritidsaktiviteter. Föräldrarnas engagemang är viktigt att tillvarata samt kanalisera när det gäller barn och ungdomars fritid.

Inom idrotten är föräldraengagemanget traditionellt högt i Danderyds kommun. Oftast är engagemanget positivt för barn och ungas idrottsmiljö, men ibland leder detta till att barn och ungdomar tränar och tävlar för mycket och för ensidigt i tidig ålder. Resultatet kan bli att barn och ungdomar hoppar av sitt fritidsintresse för att de inte orkar satsa eller känner att de är tillräckligt duktiga. Här behöver kultur- och fritidsnämnden öka sitt stöd till föreningarna i arbetet med att främja breddverksamhet. Det kan gälla utbildning, fördelning av aktivitetsbidrag samt tider i hallar och på planer.

Kulturen är ett område där föräldraengagemanget bör ges större utrymme och möjligheter. Inom kulturskolan söker man nya vägar för att bjuda in föräldrarna att bli mer aktiva. Detta sker bland

annat genom konceptet ”Fanclub” där föräldrar får tips om hur man kan stötta sin ungdom i kulturskolans verksamheter. Det kan gälla instrumentvård, övning samt framträdanden.

Biblioteket ingår i en lokal samverkan med bland andra familjecentral och förskolor för att tidigt främja små barns språkutveckling. Biblioteket startade ett språknätverk 2023 med en förskola i syfte att söka nya metoder för att nå ut till familjer. Föräldrar uppmuntras att prata, läsa, sjunga, rimma och ramsa med barnet. Arbetet fortsätter under 2024 och fler förskolor involveras.

I delårsbokslutet 2023 konstaterade nämnden i sin måluppfyllelse att det är allt färre som föräldravandrar. Att föräldravandra är ett bra sätt att minska riskerna för våra ungdomar. Närvarande föräldrar uppskattas av ungdomar och vuxennärvaro är en bra ursäkt för ungdomar att komma ur jobbiga situationer. Ungt fokus kommer att analysera vad utvecklingen beror på om det är brister i kommunikation och information eller om andra alternativ till föräldravandring i egen regi kan vara mer gynnsamma. Föräldrarna är en viktig nyckel i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. En god relation till sin förälder är en av de viktigaste skyddsfaktorerna i ungdomens liv. Därför fördjupar ungt fokus sin samverkan med skolorna för att stötta i ungdomsfrågor och sprida kunskap.

Säkerställa ett effektivt nyttjande av verksamheternas utbud

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter är i huvudsak frivilliga för kommunen. Det blir därför viktigt att verksamheter, programutbud och lokaler nyttjas effektivt och att uppföljning kan ske på ett lämpligt sätt. Under 2024 kommer ett utvecklingsarbete att ske inom respektive verksamhet för att förbättra mätbarhet och uppföljning.

Marknadsföring och kommunikation är en förutsättning för att tydliggöra och informera om aktiviteter och lokaler. Verksamheterna upplever det generellt svårt att nå fram i mediebruset. Kunskap och intern samverkan behöver fortsatt utvecklas inom området.

Förutsättning för att lokaler och idrottsplaner ska kunna nyttjas effektivt är att det finns lås-, passage- och bokningssystem tillsammans med personalresurser som kan möjliggöra detta. Under 2024 kommer kultur- och fritidsnämnden att ta över ansvaret för skolornas idrottshallar. I och med detta tillförs nämnden en extra personalresurs. Detta kommer att förbättra möjligheterna att arbeta proaktivt samt att föra diskussioner om underhåll och utveckling av lokalerna med fastighetsägaren.

Föreningslivets efterfrågan på hall- och plantider är stor, men är huvudsakligen koncentrerad till specifika dagar och tider. För att öka effektiviteten kan de principer som styr fördelning av tider behöva uppdateras likasom gällande prislistor. Detta kan leda till minskad efterfrågan på tider i fullstora sporthallar till förmån för de mindre idrottsytorna. Informations- och utbildningsinsatser kan även riktas till föreningslivet för att visa på hur man ur ett föreningsperspektiv kan nyttja bokad tid effektivare. Ett effektivt nyttjande av hallar och planer bidrar även till en effektivare drift. Tillgång och behov av maskiner, användning av drivmedel och el kan påverkas positivt.

Kulturskolan har en komplex kurskatalog där tillgängliga ämnespedagoger, lokaler, dagar och tider ska matcha barn och ungdomars efterfrågan. Ett fortsatt aktivt arbete med kursadministrationen för att dels presentera utbud, dels maximera kurser är dock svårt att uppnå inom ramen för befintliga administrativa resurser.

Mål

Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra

och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

Nämndmål: I kommunen finns kultur- och fritidsaktiviteter med hög kvalitet för alla invånare med fokus på barn, ungdomar och äldre.

Om målet

Kultur- och fritidsnämnden kommer under 2024 att arbeta för att i dialog med invånarna erbjuda trygga och välkomnande verksamheter som uppskattas av deltagarna. Nämndens verksamheter är i huvudsak frivilliga för kommunen varför det är extra viktigt att det är invånarnas behov och önskemål som påverkar utbudet. Måluppfyllelsen bedöms primärt utifrån de omdömen som deltagare och invånare ger aktiviteter och verksamheter.

Om nyckeltalen

Nyckeltalen är valda för att sammantaget spegla vad invånarna/besökarna/deltagarna tycker om kultur- och fritidsnämndens verksamheter. Ett gott omdöme tyder på hög kvalitet.

Målvärdena är satta för att kunna uppfyllas med aktuella budgetanslag samt fortsatt ligga på en god och stabil nivå i förhållande till riket samt egna tidigare uppnådda resultat.

Tidserie för respektive nyckeltal redovisas i bifogad bilaga "Prestationer och nyckeltal för Kultur- och fritidsnämnden".

Nyckeltal	Mål
Egen-Deltagare som upplever att de utvecklas av att delta i kulturskolan, andel (%)	90%
Egen-Deltagare som är nöjda med kulturskolan, andel (%)	95%
SCB-Bra digitalt utbud av böcker och tidskrifter i kommunens bibliotek, andel (%)	80%
SCB-Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel (%)	80%
SCB-Bra utbud av bibliotekets aktiviteter (t.ex bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning), andel (%)	80%
SCB-Bra utbud av böcker och tidskrifter i kommunens bibliotek, andel (%)	90%
SCB-Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar fungerar bra, andel (%)	80%
Våga Visa-Jag känner mig välkommen till fritidsgården/Demo i Danderyd, andel (%)	75%
Våga Visa-Jag tycker att verksamheterna på fritidsgårdar/Demo i Danderyd är bra, andel (%)	75%

Egen -Nyckeltalen hämtas via enkäter och sammanställningar från förvaltningens egna verksamheter. Jämförelsetal med andra kommuner finns ej. SCB -Nyckeltalen hämtas från Medborgarenkäten som genomförs av Statistiska Centralbyrån (SCB). Jämförelsetal med andra kommuner finns. Våga Visa -enkät som genomförs via skolenkät i årskurs 8. Inga jämförelsetal finns med andra kommuner för de nyckeltal som avser fritidsgårdar/Demo.

Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

Nämndmål: kultur- och fritidsnämnden skapar förutsättningar för ett rikt och levande föreningsliv och för aktiviteter som attraherar, inspirerar och utgår från invånarnas efterfrågan.

Om målet

Kultur- och fritidsnämnden kommer under 2024 att arbeta för att stötta föreningslivet i satsningen på breddverksamhet. Det är viktigt att barn och ungdomar ges möjlighet att delta i

föreningsaktiviteter oavsett ålder och ambitionsnivå. Kommunens egna verksamheter utgör ett komplement och stöd till föreningslivets aktivitetsutbud. Måluppfyllelsen bedöms primärt utifrån aktivitetsutbud.

Om nyckeltalen

Nyckeltal är valda för att sammantaget spegla det aktivitetsutbud som erbjuds i kommunen via och i samarbete med kultur- och fritidsnämndens verksamheter. Ett stort utbud och goda förutsättningar för aktivitet bidrar till valfrihet.

Målvärdena är satta för att kunna uppfyllas med aktuella budgetanslag samt fortsatt ligga på en god och stabil nivå i förhållande till riket samt egna tidigare uppnådda resultat.

Tidserie för respektive nyckeltal redovisas i bifogad bilaga "Prestationer och nyckeltal för Kultur- och fritidsnämnden".

Nyckeltal	Mål
Egen-Bidragsberättigade gruppaktiviteter i föreningslivet, antal/ invånare 7-20 år	7
Egen-Publika kulturevenemang, antal tillfällen/år	50
KB-Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 invånare 0–18 år	30
SCB-Bra öppettider vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel (%)	85%
SCB-Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra, andel (%)	50%

Egen -Nyckeltalen hämtas via enkäter och sammanställningar från förvaltningens egna verksamheter. Jämförelsetal med andra kommuner finns ej. KB -Nyckeltalen hämtas från den sammanställning som Kungliga biblioteket (KB) presenterar årligen. Jämförelsetal med andra kommuner finns. SCB -Nyckeltalen hämtas från Medborgarenkäten som genomförs av Statistiska Centralbyrån (SCB). Jämförelsetal med andra kommuner finns.

Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

Nämndmål: Kultur- och fritidsnämnden främjar barns, ungdomars samt äldres hälsa.

Om målet

Kultur- och fritidsnämnden kommer under 2024 att arbeta för att skapa förutsättningar för ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter även utanför de organiserade verksamheterna. Detta sker genom att möjliggöra god tillgång till spontanidrott såsom friluftsliv och annan vistelse utomhus, uppsökande biblioteks- och kulturverksamhet samt samverkan i modellen SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) inom ramen för kommunens ungdomsstrategi. Nämndens verksamheter arbetar för att stärka föräldrar i sin roll som förebilder, gränssättare och inspiratörer. Måluppfyllelsen bedöms primärt utifrån hur väl invånarna bedömer att kommunen lyckas i att skapa förutsättningar samt resultat om ungdomars hälsa från Stockholmsenkäten.

Om nyckeltalen

Nyckeltalen är valda för att sammantaget spegla invånarnas bedömning av hur väl kultur- och fritidsnämndens verksamheter lyckas att skapa goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Ett gott omdöme tyder på hög attraktivitet.

Målvärdena är satta för att kunna uppfyllas med aktuella budgetanslag samt fortsatt ligga på en god och stabil nivå i förhållande till riket samt egna tidigare uppnådda resultat.

Kultur- och fritidsnämnden har en långsiktig ambition som innebär att barn och ungdomars bruk av alkohol, narkotika, tobak och andra droger ska vara lika med noll. Barn och ungdomar ska med självklarhet kunna be föräldrar eller andra vårdnadshavare om hjälp vid personliga problem. Ambitionen är ett långsiktigt mål varför nyckeltalen bör ses som indikatorer på att verksamheternas arbete går i önskad riktning. De satta målvärdena blir därmed att betrakta som delmål. Siffrorna för ANT (alkohol, narkotika, tobak) varierar mellan åren men är förhållandevis konstanta i ett längre tidsperspektiv. Skillnader mellan åren är sannolikt mer baserade på årsgrupper och kompisrelationer än på det förebyggande arbete. Det kommer att krävas ett tydligt strategiskt kommunövergripande förhållningssätt för att markant förändra ungdomars bruk av ANT. Vårt att påpeka är att det är betydligt större sannolikhet att en ungdom använder narkotika om denne nyttjar alkohol och tobak. Tobak och alkohol är nyckelområden i arbetet för minskad narkotikaanvändning. När det gäller föräldrarollen syns ett samband med god psykisk hälsa hos ungdomarna.

Tidserie för respektive nyckeltal redovisas i bifogad bilaga "Prestationer och nyckeltal för Kultur- och fritidsnämnden".

Nyckeltal	Mål
Egen-Antal föräldravandrare i genomsnitt per tillfälle	5
SCB-Bra utbud av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen, andel (%)	80%
SCB-Bra utbud av belysta motionsspår i kommunen, andel (%)	80%
SCB-Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)	90%
Stockholmsenkäten- Andel (%) som inte druckit alkohol i årskurs nio	50%
Stockholmsenkäten-Andel (%) i årskurs nio som kan be föräldrar/vårdnadshavare om hjälp vid personliga problem	75%
Stockholmsenkäten-Andel (%) som haft möjlighet att prova narkotika i årskurs nio	22%
Stockholmsenkäten-Andel (%) som inte använt narkotika i gymnasiets år två	70%
Stockholmsenkäten-Andel (%) som inte använt tobak i årskurs nio	80%

Egen-Nyckeltalen hämtas via enkäter och sammanställningar från förvaltningens egna verksamheter. Jämförelsetal med andra kommuner finns ej. SCB -Nyckeltalen hämtas från Medborgarenkäten som genomförs av Statistiska Centralbyrån (SCB). Jämförelsetal med andra kommuner finns. Stockholmsenkäten-Enkäten genomförs vart annat år. Nästa mätning 2024. Jämförelsetal med andra kommuner finns.

Nämndmål: Kultur- och fritidsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Om målet

Kultur- och fritidsnämnden kommer under 2024 att arbeta för en fortsatt utveckling av ett ledarskap och medarbetarskap i samklang. Det ska vara självklart för medarbetare att komma med tankar och idéer kring verksamhetsutveckling och få ledningens förtroende och stöd att genomföra dessa i praktiken. Detta är viktigt eftersom delaktighet och inflytande är en friskfaktor som leder till ett hållbart arbetsliv.

Om nyckeltalen

Nyckeltalen är valda för att sammantaget spegla hur väl kultur- och fritidsnämnden som arbetsgivare lyckas att ge förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Ett högt medarbetarengagemang, låg personalomsättning på egen begäran samt låg sjukfrånvaro tyder på hög attraktivitet.

Målvärdena är satta för att kunna uppfyllas med aktuella budgetanslag samt fortsatt ligga på en god och stabil nivå i förhållande till riket samt egna tidigare uppnådda resultat.

Tidserie för respektive nyckeltal redovisas i bifogad bilaga "Prestationer och nyckeltal för Kultur- och fritidsnämnden".

Nyckeltal	Mål
DK-Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalt KFN -Totalindex	85
DK-Personalomsättning egen begäran, andel (%)	10%
DK-Total sjukfrånvaro, andel (%)	4%

DK -Nyckeltalen hämtas från sammanställningar som Danderyds kommun gör via personalsystem samt extern enkätundersökning.

Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt

Nämndmål: Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt med högt deltagande.

Om målet

Kultur- och fritidsnämnden kommer under 2024 att utveckla sin uppföljning genom att ta fram fler nyckeltal som på ett relevant sätt kan visa nyttjande av lokaler samt deltagande i aktiviteter och evenemang. Ett högt nyttjande innebär hög effektivitet då kostnad per deltagare, nyttjad timma et cetera minskar.

Om nyckeltalen

Nyckeltalen är valda för att sammantaget spegla deltagande i verksamheter samt nyttjande av lokaler. Högt deltagande/nyttjande är förutsättning för hög effektivitet.

Målvärdena är satta för att kunna uppfyllas med aktuella budgetanslag samt fortsatt ligga på en god och stabil nivå i förhållande till riket samt egna tidigare uppnådda resultat.

Tidserie för respektive nyckeltal redovisas i bifogad bilaga "Prestationer och nyckeltal för Kultur- och fritidsnämnden".

Nyckeltal	Mål
Egen-Antal besök på Demo januari-april	7 000
Egen-Badtillfällen Mörbybadet, antal/invånare	3
Egen-Bokningsgrad i fullstora idrottshallar, andel (%)	90%
Egen-Bokningsgrad i icke fullstora idrottshallar, andel (%)	50%
Egen-Budgetavvikelse KFN som andel av nettobudget KFN (%)	0%
Egen-Deltagartillfällen i kulturskolan, antal/invånare 7-20 år	5
KB-Fysiska besök vid kommunens bibliotek, antal/invånare	4
KB-Lån från kommunala bibliotek, antal/invånare	5
KR-Elever i musik- eller kulturskola, 6–19 år, andel (%)	12%
RF-Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7–20 år	45

Egen -Nyckeltalen hämtas via enkäter och sammanställningar från förvaltningens egna verksamheter. Jämförelsetal med andra kommuner finns ej.
KB -Nyckeltalen hämtas från den sammanställning som Kungliga biblioteket (KB) presenterar årligen. Jämförelsetal med andra kommuner finns.
KR-Nyckeltalen hämtas från den sammanställning som Kulturrådet (KR) presenterar årligen. Jämförelsetal med andra kommuner finns.

Hållbar utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktig hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Nämndmål: I kommunen bedrivs kultur- och fritidsaktiviteter med så liten påverkan på klimat och miljö som möjligt.

Om målet

Kultur- och fritidsnämnden kommer under 2024 att arbeta för att fortsatt optimera energianvändning samt minska läckage av miljö- och hälsovådliga ämnen. Detta kommer att ske genom att uppmärksamma frågorna, utbilda interna och externa aktörer samt samverka med övriga förvaltningar.

Om nyckeltalen

Nyckeltalen är valda för att sammantaget spegla kultur- och fritidsnämndens arbete med att värna en god och hälsosam miljö. Att minska energianvändning och läckage av hälsovådliga ämnen ligger i linje med Agenda 2030 för att skapa hållbar utveckling.

Målvärdena är satta för att kunna uppfyllas med aktuella budgetanslag samt fortsatt utvecklas i en önskad riktning i förhållande till tidigare uppnådda resultat.

Tidserie för respektive nyckeltal redovisas i bifogad bilaga "Prestationer och nyckeltal för Kultur- och fritidsnämnden".

Nyckeltal	Mål
Egen-Elförbrukning för idrotts- och fritidsanläggningar, antal MWh/år	3 170
Egen-Totalt svinn av granulat vid vinterfotboll, Kg/år	120

Egen -Nyckeltalen hämtas via enkäter och sammanställningar från förvaltningens egna verksamheter. Jämförelsetal med andra kommuner finns ej.

Budget

Kommunfullmäktige har fastställt en driftbudget för 2024 om 1 16,6 miljoner kronor för kultur- och fritidsnämnden. Jämfört förslag i budgetdirektiv innebär detta en ökning om 5,2 miljoner kronor där ökningen beror på:

- att kommunfullmäktige beslutade att tilldela kultur- och fritidsnämnden 3,0 miljoner kronor för att möjliggöra att ansvaret för uthyrning av idrottshallar flyttas över till kultur- och fritidsnämnden från och med 1 augusti 2024. För år 2025 tillförs ytterligare 4,0 miljoner kronor.
- att kultur- och fritidsnämnden erhåller ytterligare kompensation om 2,2 miljoner kronor som kompensation för pris- och löneökningar.

Jämfört budget för 2023 ökar kultur- och fritidsnämndens budgetanslag med 12,8 miljoner kronor där ökningen beror på:

- att kapitalkostnaderna beräknas öka med 5,6 miljoner kronor till följd av att internräntan ökar från 1,25 till 2,5 procent samt en helårseffekt av förvärv av konstgräsplaner och ett inledande utbyte av konstgrässystem.

- att pris- och löneökningar beräknas öka med cirka 3,3 miljoner kronor.
- att nämnden erhåller 3,0 miljoner kronor för att möjliggöra att överta ansvaret för uthyrning av idrottshallar.
- att investeringsutgifter avseende rivning och deponi i samband med investeringsprojekt beräknas öka med 0,9 miljoner kronor.

Förutom den allmänna inflationsutvecklingen inkluderar budget 2024 några större osäkerheter som avser:

- helårseffekt av övertagande av konstgräsplaner. Övertagandet skedde 1 april 2023 och osäkerhet råder beträffande förväntade intäkter för perioden januari till mars.
- effekter av den pågående upphandlingen av verksamhetsdriften av Mörbybadet. Nuvarande avtal går ut 1 juli 2024. Hur detta kommer att påverka kostnaderna är osäkert.
- de effekter som kan påverka såväl kostnader som intäkter avseende övertagande av ansvaret för uthyrning idrottshallar.

I samband med nytt budgetår har förvaltningen gjort en översyn av organisationen för att säkerställa att den fortsatt är ändamålsenlig. Förvaltningen har konstaterat att viss uppdatering kan bidra till ökad tydlighet i den ekonomiska uppföljningen samt bättre spegla enhetschefernas uppdrag. De förändringar som huvudsakligen genomförs är:

- att samtligt föreningsstöd samlas under en ny enhet ”kultur- och föreningsstöd”. De ingående enheterna fortsätter, liksom tidigare, att vara direkt underställda kultur- och fritidschefen. Den ekonomiska uppföljningen förväntas underlättas.
- att uppföljningsenheten träffpunkten tas bort och överflyttas till ungt fokus. Detta innebär att seniorcentrum jämte, sedan tidigare, fritidssträffen samt ungdomscentrum kommer att ligga som ett område under ungt fokus. De ingående enheterna fortsätter, liksom tidigare, att vara direkt underställda ungdomschefen. Den ekonomiska uppföljningen förväntas underlättas.
- att uppföljningsområdet anläggningar byter namn till idrotts- och fritidsanläggningar för att tydliggöra uppdraget och undvika sammanblandning med anläggningar inom tekniska kontoret.
- att kulturskolans lokalkostnader i Danderydsgården överförs från kulturstöd till budgeten för kulturskolan.
- att bibliotekets lokalkostnader i träffpunkt Enebyberg överförs från träffpunkten till budgeten för biblioteket.
- att kostnader för Djursholms ridhus samt Kvarnparkebadet överförs från föreningsstöd till budgeten för idrotts- och fritidsanläggningar.

I tabellen nedan redovisas förändringen i nettokostnad mellan budgetåren.

	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Nettokostnader (mnkr)	-96,6	-103,8	-116,6	-120,7	-123,0
Förändring i mnkr		-7,2	-12,8	-4,1	-2,3
Förändring i %		7,4%	12,3%	3,5%	1,9%

Nämnd och administration

Budgeten för 2024 ökar jämfört 2023 med 0,7 miljoner kronor. Ökningen beror huvudsakligen på att kostnader om drygt 0,5 miljoner kronor för internt fakturerade tjänster via kommunledningskontoret har återförts från enheterna till centralt konto. Kostnader för löner, arvoden och inhyrd personal ökar med drygt 0,2 miljoner kronor. Övriga kostnader har generellt inte räknats upp. Verksamheten har inga intäkter.

Idrotts- och fritidsanläggningar

Enheten för idrotts- och fritidsanläggningar är ny från och med 1 januari 2024, men motsvarar till all väsentlighet den tidigare enheten för anläggningar gällande uppdrag och funktion. Vissa förändringar gör dock att jämförbarheten med tidigare år försvåras.

Budgeten för 2024 ökar jämfört 2023 med 9,6 miljoner kronor. Ökningen beror huvudsakligen på att kapitalkostnaderna ökar med 5,5 miljoner kronor. Detta som en följd av att internräntan ökar från 1,25 till 2,5 procent samt en helårseffekt av förvärv av konstgräsplaner och ett inledande utbyte av konstgrässystem. De organisatoriska förändringar som genomförts gentemot 2023 innebär bland annat att lönekostnader för tjänsten fritidssamordnare flyttats till den nya enheten kultur- och föreningsstöd medan de kostnader som avser Djursholms ridhus samt Kvarnparksbadet har flyttats från den tidigare enheten föreningsstöd till idrotts- och fritidsanläggningar. Sammantaget gör dessa förändringar att enhetens budgetanslag ökar med 2,1 miljoner kronor. Kostnader för investeringsutgifter som avser rivningar och deponi ökar med 0,9 miljoner kronor. Övriga kostnader för reparation, underhåll och transportmedel med flera har generellt inte kompenseras för inflationen. För andra kostnader såsom el och vatten samt försäkringar och entreprenadavtal för drift av inomhusbad har kostnader beräknats till faktiskt belopp eller enligt prognos. Intäkterna beräknas öka med 0,3 miljoner kronor jämfört budget 2023. Osäkerheten är stor. Utfall för 2023 tyder på en negativ avvikelse för uthyrningen av konstgräsplaner för perioden april till december.

Ungt fokus

Budgeten för 2024 ökar jämfört 2023 med 2,4 miljoner kronor. Ökningen beror huvudsakligen på att budgeten för seniorcentrum om 1,1 miljoner kronor har överförts från den tidigare enheten träffpunkten samt att del av gemensamma lokalkostnader för träffpunkten har fördelats till budgetarna för fritidsträffen och ungdomscentrum om cirka 1,0 miljoner kronor. Budgeten för övriga verksamhetskostnader har inte kompenseras för inflation, utan justerats ner med anledning av att den avgiftsfinansierade sommarlovsaktiviteten "vattenkollot" kommer att upphöra och intäkterna därmed minskar med drygt 0,1 miljoner kronor. Aktiviteten kommer att ersättas av ett flertal mindre omfattande evenemang som kommer att vara avgiftsfria och möjliggöra för fler att delta.

Bibliotek

Budgeten för 2024 ökar jämfört 2023 med 1,1 miljoner kronor. Ökningen beror huvudsakligen på att del av gemensamma lokalkostnader för träffpunkten om 0,9 miljoner kronor har omfördelats till bibliotekets budget. Kostnader för medier samt övriga verksamhetskostnader har generellt inte kompenseras för inflationen.

Kulturskola

Budgeten för 2024 ökar jämfört 2023 med 1,5 miljoner kronor. Ökningen beror huvudsakligen på att kulturskolans del av lokalhyran i Danderydsgården om 1,2 miljoner kronor omförts från den tidigare enheten för kulturstöd. Övriga verksamhetskostnader har generellt inte kompenseras för inflationen. Intäkterna för elevavgifter har justerats ner 0,1 miljoner kronor utefter bokslut 2022 samt prognos för 2023.

Kultur- och föreningsstöd

Enheten är till all väsentlighet en sammanslagning av de tidigare två enheterna föreningsstöd samt kulturstöd. I enheten ingår nu områdena för lokaluthyrning, föreningsutveckling, kultursamordning samt bidrag till fristående musikskolor. Förändringarna försvårar direkt jämförbarhet med tidigare år. Budgeten för 2024 ökar jämfört 2023 med 0,5 miljoner kronor. Ökningen beror huvudsakligen på att enheten tillförts extra 3,1 miljoner kronor för att möjliggöra övertagandet av ansvaret för uthyrning av idrottshallar. Samtidigt har kostnader om 1,2 miljoner kronor flyttats till kulturskolan samt kostnader om 2,1 miljoner kronor netto flyttats till enheten idrotts- och fritidsanläggningar. Se förklaringar under respektive enhet ovan. Budgeten för övriga verksamhetskostnader har generellt

inte kompenseras för inflationen, men hyreskostnader har räknats upp med 5,0 procent för interna och 6,5 procent för externa hyror. I och med att ansvaret för uthyrning av idrottshallar överförs från och med 1 augusti råder osäkerhet på såväl kostnads- som intäktssidan.

I tabellen nedan redovisas enheternas budgeterade nettokostnad för 2023 samt 2024. Organisationsöversynen gör att belopp och enheter inte blir direkt jämförbara mellan åren.

Ansvar	Budget 2023	Budget helår 2024
Nämnd och förvaltning	-5,7	-6,4
Anläggningar	-35,9	0,0
Föreningsstöd	-16,8	0,0
Idrott- och fritidsanläggningar	0,0	-45,5
Ungt fokus	-11,4	-13,8
Bibliotek	-16,9	-18,0
Kulturstöd	-6,3	0,0
Kulturskola	-7,8	-9,3
Kultur- och föreningsstöd	0,0	-23,6
Träffpunkt	-3,0	0,0
Summa	-103,8	-116,6

Investeringar

Kommunfullmäktige har fastställt en investeringsbudget för 2024 om 37,6 miljoner kronor för kultur- och fritidsnämnden. Budgeten består av nedanstående projekt:

Enebybergs IP, servicebyggnad -Projektet avser att riva och ersätta befintlig servicebyggnad från 70-talet. Projektet sträcker sig fram till och med 2025 med en total projektbudget om 24 miljoner kronor. Under 2024 beräknar projektet att nyttja 17,1 miljoner kronor. Driftkostnader om 1,3 miljoner kronor tillkommer för rivning, deponi samt bodetablering med flera.

Luftsluss ishall Stockholm -Projektet omfattar 1,7 miljoner kronor och innebär att bygga en luftsluss in till ishallen för ismaskinen.

SIP, Belysning LED -Byte till LED-belysning för minskad elförbrukning samt övrig drift och underhåll. Avser byte på en fotbollsplan på Stockhagen. Projektbudget 0,5 miljoner kronor.

DjIP, Byte konstgrässystem -Byte av konstgrässystem på 5-, 9- och 11-spelplanerna på Djursholms IP med en projektbudget om 5,6 miljoner kronor. Driftkostnader om 0,5 miljoner kronor tillkommer för rivning och deponi.

DjIP, Belysning LED - Byte till LED-belysning för minskad elförbrukning samt övrig drift och underhåll. Avser belysning på 9- och 11-spelplanerna på Djursholms IP. Projektbudget 1,0 miljoner kronor.

EIP, Ishall brandcellsavgränsning -Ishallen på Enebybergs IP uppfyller inte gällande krav enligt plan- och bygglagen. Projektbudget 0,8 miljoner kronor.

Dagy, Uppläggningsyta snö -Utökning av yta för snöuppläggning på Danderyds gymnasiums idrottsplats för att minska risken för spridning av granulat vid kraftiga snöfall. Säker snöhantering är del av miljö- och klimatprogrammet för att minska mängden föroreningar till dag- och spillvattennätet.

Dagy, Byte konstgrässystem -Byte av konstgrässystem på 11-spelplanen på Danderyds gymnasiums idrottsplats med en projektbudget på 3,5 miljoner kronor. Driftkostnader om 0,2

miljoner tillkommer för rivning och deponi.

Planerat underhåll byggnader och idrottsanläggningar -Avser ett flertal åtgärder för underhåll av investeringskaraktär. Totalt anslag om 4,0 miljoner kronor.

Inventarier maskininköp IP -Avser inköp av arbetsmaskiner till idrottsplatserna. Totalt anslag 1,8 miljoner kronor.

Inventarier utomhusidrott -Avser inventarier på idrottsplatserna. Totalt anslag om 0,4 miljoner kronor.

Inventarier övrig verksamhet KFN -Avser vid behov inköp av inventarier till verksamheterna. Totalt anslag om 0,9 miljoner kronor.

Risker

Inflation och effektiviseringskrav

Efter flera år av effektiviseringskrav tillsammans med stigande pris- och löneökningar går en allt större andel av budgeten till fasta kostnader. Samtidigt gör budgetförutsättningarna att de pengar som enheterna använder för att skapa verksamhet för inte kan räknas upp. Det rådande inflationsläget bidrar dessutom till att köpkraften urholkas. De kostnader som påverkas är bland annat reparation och underhåll på idrottsanläggningarna, inköp av böcker och tillhandahållande av e-böcker inom biblioteket, kulturevenemang, kulturskolans kursutbud, kontanta föreningsbidrag med flera.

Kultur- och fritidsnämndens kärnverksamhet vänder sig främst till föreningsliv, barn, ungdomar samt äldre. Dessa grupper är generellt mindre resursstarka, varför det blir problematiskt att överföra ökade lokalkostnader genom att höja avgifter i kulturskolan, föreningshyror och/eller genom att minska de kontanta föreningsbidragen.

Ovanstående förutsättningar gör att budgeten är mycket snäv och kommer att ha svårt att parera även små budgetavvikelser.

Lönerevision 2024

Lönerevisionen för 2023 innebar att Kommunal kom överens med Sveriges Kommuner och Regioner om ett löneökningstrymme för 2023 om 4,1 procent medan övriga låg på 2 procent. Risk finns att övriga avtalsområden kommer att begära kompensation under 2024. Budget inkluderar en uppräknings av löneutrymmet med 3 procent från och med 1 april.

Effekter av övertagande av föreningarnas konstgräsplaner

I april 2023 övertog kultur- och fritidsnämnden föreningarnas konstgräsplaner. Det finns fortsatt osäkerhet om vad detta innebär för kostnader och intäkter på helåret. Främst gäller detta intäktssidan där utfall för 2023 tyder på att intäkterna blir väsentligt lägre än vad som initialt beräknades.

Effekter av övertagande av ansvar för uthyrning av idrottshallar

Kultur- och fritidsnämnden har tilldelats 3,0 miljoner kronor i driftbudget för att möjliggöra att ansvaret för uthyrning av idrottshallar flyttas till nämnden från och med 1 augusti 2024. Vilka effekter som detta har på kostnader och intäkter kan i dagsläget ännu inte beräknas.

Effekter av införande av valfrihetssystem enligt LOV för fritidsträffen och träffpunkt Enebyberg

Kultur- och fritidsnämndens fritidsträff i Träffpunkt Enebyberg är en verksamhet som omfattas av kommunfullmäktiges beslut om införande av valfrihetssystem. Bildningsförvaltningen har inte ansökt hos socialnämnden om att bli godkänd utförare eftersom ersättningen per nivåbedömd ungdom skulle bli betydligt lägre än enligt nu gällande avtal. Träffpunktens verksamheter arbetar

integrerat genom att dela lokalytor, personal samt aktiviteter och är sålunda resursmässigt beroende av varandra. Enligt uppgift från socialkontoret ska inga ungdomar behöva byta verksamhet utan ges möjlighet att gå kvar enligt gällande avtal. Träffpunktens verksamheter riskerar i förlängningen att äventyras allt eftersom deltagarna i fritidsträffen växer ur verksamheten och de ekonomiska förutsättningarna därmed förändras.

Resultat av ny upphandling avseende drift inomhusbad

Avtalet med entreprenören som driver inomhusbaden går ut 30 juni 2024. Förnyad upphandling pågår. Osäkerhet i dagsläget hur detta kommer att påverka kostnadssidan.

Riktade bidrag via Statens kulturråd

För bibliotek och kulturskola är erhållna bidrag från Statens kulturråd en förutsättning för att bedriva ett aktivt utvecklingsarbete. Under såväl 2022 som 2023 har verksamheterna årligen nyttjat 1,8 miljoner kronor. För 2024 beräknas dessa medel halveras.